

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels voor aanvragen, adviezen en beslissingen met betrekking tot de vrijgave van woonreservegebieden - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het decreet van 26 mei 2023 tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wat de woonreservegebieden betreft (BS 27 juni 2023) is op 7 juli 2023 in werking getreden.

De nieuwe decretale bepalingen bevatten een machtiging aan de Vlaamse Regering om de vrijgaveprocedure, in het bijzonder wat betreft dossiersamenstellingen en de uitwisseling van stukken, meer in detail te regelen.

Voorliggend besluit voorziet bepalingen over de samenstelling van een particuliere aanvraag en bepalingen die de communicatie tussen overheidsinstanties over de vrijgave (m.a.w. adviesvragen, notificatie van gemeenteraadsbesluiten, ...) via een digitaal platform laten verlopen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Omgeving

Beleidsveld: Omgeving en Natuur

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/211 van 2 juni 2023.

De Inspectie van Financiën bracht over het ontwerp van besluit advies uit op 1 juni 2023. Het advies werd besproken in punt 3A van de nota aan de leden van de Vlaamse Regering waarmee het ontwerp van besluit voor principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering werd voorgelegd (VR 2023 3006 DOC.0801/1).

De Vlaamse Regering keurde het besluit principieel goed op 30 juni 2023 (VR 2023 3006 DOC.0801/2).

De Raad van State bracht over het ontwerp van besluit een advies uit op 25 juli 2023 (advies nr. 73.988/1/V). In de algemene en artikelsgewijze toelichting hieronder wordt uiteengezet hoe met het advies van de Raad van State is omgegaan. Het advies is als bijlage bij deze nota gevoegd.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Dit besluit bevat uitvoeringsbepalingen voor artikel 5.6.11 en 5.6.12 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna VCRO), zoals die werden ingevoerd bij het decreet van 26 mei 2023 tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wat de woonreservegebieden betreft.

Artikel 5.6.11 VCRO regelt de vrijgave inhoudelijk (toetsingscriteria, inhoud van een vrijgavebesluit, ...) en artikel 5.6.12 VCRO regelt de vrijgaveprocedure.

In uitvoering van artikel 5.6.12, §9 VCRO bevat voorliggend besluit meer gedetailleerde regels over:

- de verplichte inhoud van een particuliere vraag om een vrijgave op te starten;
- de manier waarop het overleg over dergelijke particuliere vraag wordt georganiseerd en de manier waarop over de daarop volgende beslissing van het college van burgemeester en schepenen wordt gecommuniceerd;
- de digitale uitwisseling van dossierstukken en adviezen in de eigenlijke procedure van vrijgave. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van een uitbreiding van het bestaande platform dat vandaag reeds de vaststellingsprocedures van ruimtelijke uitvoeringsplannen faciliteert, met name het platform DSI (Digitale Stedenbouwkundige Informatie).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit artikel bevat een definitie. In de navolgende bepalingen van het besluit is telkens sprake van “het digitale platform”, en in dit artikel wordt duidelijk gemaakt dat het gaat om het platform dat reeds de vaststelling van ruimtelijke uitvoeringsplannen begeleidt. Er wordt dan ook verwezen naar het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 dat het geïntegreerde planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen nader regelt. In de praktijk wordt met “het digitale platform” dus het platform DSI (Digitale Stedenbouwkundige Informatie) bedoeld.

Artikel 2

Dit artikel voert artikel 1.1.2, 3°, c) van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) uit, specifiek voor de huidige regeling. Het vermelde VCRO-artikel stelt dat aangetekende brieven en afgifte tegen ontvangstbewijs als “beveiligde zending” worden beschouwd, maar machtigt de Vlaamse Regering om bijkomend bepaalde betekeningwijzen als “beveiligde zending” te beschouwen. Vermits de nieuwe decretale bepalingen over de vrijgave van woonreservegebieden her en der melding maken van beveiligde zendingen, en een digitale afwikkeling van diverse procedurestappen hier gewenst is, wordt het opladen van stukken op een bestaand online uitwisselingsplatform in voorliggend uitvoeringsbesluit aangemerkt als “beveiligde zending”.

Voor een goede werking van het platform is het belangrijk dat documenten of berichten op de juiste plaats opgeladen worden, dat velden correct ingevuld worden, en dat opgeladen documenten een digitaal formaat hebben dat leesbaarheid, veilig gebruik, bevragebaarheid e.d. garandeert. Het

Departement Omgeving, dat het digitale loket beheert, stelt de nodige documentatie online ter beschikking. Dit hoeft weliswaar niet in het besluit geregeld te worden.

Hoofdstuk 2. Aanvraag tot overleg over een gehele of gedeeltelijke vrijgave van een woonreservegebied

Artikel 3

De vrijgave van een (deel van een) woonreservegebied wordt in principe geïnitieerd door het college van burgemeester en schepenen, maar de houder van een zakelijk recht op gronden in woonreservegebied, of diens volmachthouder, kan het college verzoeken om dat initiatief te nemen. Zo'n verzoek leidt tot een overlegvergadering, waarna het college beslist om de vrijgaveprocedure al dan niet op te starten.

Artikel 3 van het besluit verplicht de digitale indiening van zo'n aanvraag tot overleg.

De keuze om geen analoge indiening toe te laten is gerechtvaardigd. Het ingediende dossier vormt de basis voor een overleg waarbij een vertegenwoordiging van het college en potentieel meerdere adviesinstanties aanwezig zijn, en waarna beslist wordt om al dan niet een vrijgaveprocedure op te starten. De aanvraag moet grondig gestoffeerd zijn om een degelijke advisering en een gemotiveerde beslissing mogelijk te maken (zie ook de verplichte dossiersamenstelling, geregeld in artikel 4). Het professionalisme dat vereist is om een dergelijke aanvraag op te maken, houdt in dat de aanvrager in staat is om de informatie en motivering digitaal te genereren, of minstens om iemand onder de arm te nemen om dit te doen. Vergelijk het met de indiening van aanvragen tot omgevingsvergunning waarvoor de tussenkomst van een architect vereist is: deze worden ook verplicht ingediend via het Omgevingsloket en kunnen (behoudens zeer beperkte uitzonderingen) niet analoog ingediend worden.

Relevant is ook dat het hier inderdaad gaat om een aanvraag tot overleg die uitgaat van een particulier en niet van de overheid. De vereisten over de manier waarop dit gebeurt, mogen dus anders liggen dan wanneer reacties open moeten staan op een overheidshandeling, zoals bijvoorbeeld het indienen van opmerkingen t.a.v. een voorlopig vastgesteld ruimtelijk uitvoeringsplan; in zo'n geval is het logisch om wel degelijk naast digitale reacties ook analoge indiening van bezwaren en opmerkingen mogelijk te maken.

Merk op dat de verplichte digitale indiening van een dossier met vraag om overleg, niet gebeurt via het uitwisselingsplatform (DSI) dat verder in de procedure een rol speelt. In principe zou het mogelijk geweest zijn om ofwel in het Omgevingsloket ofwel in DSI een module te voorzien om aanvragers van overleg over vrijgavebesluiten toe te laten aanvragen op te laden. Er is tot nader order gekozen om geen dergelijke applicatie te ontwikkelen, omdat:

- de nodige tijd en kosten voor ontwikkeling en onderhoud mogelijks niet in proportie staan tot het aantal aanvragen dat te verwachten valt;
- de decreetgever het zwaartepunt van het beslissingsproces over al dan niet vrijgeven van woonreservegebieden bij de gemeentebesturen heeft gelegd, wat een argument kan zijn om de communicatie tussen gemeenten en particuliere aanvragers door de gemeente te laten organiseren.

In het voorliggende besluit is dan ook gestipuleerd dat de gemeente aan kandidaat-aanvragers verduidelijkt hoe de (verplicht digitale) indiening van een aanvraag tot overleg in concreto moet gebeuren. De gemeente kan bijv. vragen om te mailen, of een link bezorgen naar een beveiligde pagina op de gemeentelijke website waar het dossier kan worden opgeladen, enzovoort. Het (digitale) formaat van de documenten van de aanvraag moet de gemeente toelaten om het dossier in de volgende fase af te handelen via DSI. In de praktijk komt dat er op neer dat ook de bestanden van de aanvraag beter al voldoen aan de standaarden die gelden voor het opladen van documenten op DSI. De gemeente houdt daar best rekening mee wanneer ze aan een potentiële aanvrager meedeelt op welke wijze de digitale indiening moet gebeuren.

Tot slot kan er nog worden op gewezen dat artikel 5.6.12, §2 VCRO niet verplicht om een aanvraag van een particulier om de vrijgave-procedure op te starten, via beveiligde zending in te dienen. De in artikel 3 geregelde verplichte digitale indiening en de vrijheid die aan gemeenten gelaten wordt om die te concretiseren zijn dus niet in strijd met de betrokken decretale bepaling.

Artikel 4

Dit artikel beschrijft de verplichte inhoud van een aanvraag tot overleg over de vrijgave van een (deel van een) woonreservegebied. Zoals blijkt uit artikel 5.6.12, §2 VCRO, gaat het niet om een informele bilaterale bespreking tussen de zakelijk gerechtigde (of zijn gevolmachtigde) en het gemeentebestuur, maar om een formeel overleg waarop naast de genoemde partijen ook meerdere adviesinstanties zijn uitgenodigd. Dat overleg leidt dan, zonder verdere uitwisseling van informatie of argumenten na het overleg, tot een formeel standpunt van het college van burgemeester en schepenen over het al dan niet opstarten van een vrijgaveprocedure. Het is dus belangrijk dat het aanvraagdossier goed gestoffeerd is.

Met de beschrijving van de verplichte inhoud van een aanvraag wordt uitvoering gegeven aan de bepalingen in artikel 5.6.12, §2, eerste lid VCRO (eigen onderstrepingen):

“... De aanvraag bevat een concrete omschrijving en duiding van de gewenste ontwikkeling en de inpasbaarheid ervan in de omgeving. De aanvrager toont ook aan dat hij in staat is om een maatschappelijk gewenst en kwaliteitsvol ruimtegebruik als vermeld in artikel 1.1.4 tot stand te brengen in het woonreservegebied of in een samenhangend onderdeel ervan.”

Sommige onderdelen zijn gerelateerd aan artikel 5.6.11 VCRO, dat bepaalt hoe de gemeentelijke overheid een vrijgave moet afwegen, motiveren en vorm geven. Zo stelt artikel 5.6.11, §3 VCRO:

“Een gemeenteraadsbesluit dat een woonreservegebied volledig of gedeeltelijk vrijgeeft, bepaalt de voorwaarden voor een ruimtelijk kwalitatieve ontwikkeling van het vrijgegeven gebied. Deze voorwaarden hebben minstens betrekking op de woningtypologie en -dichtheid, op de vermenging van functies en op de groenvoorzieningen en de waterhuishouding.”

Relevant is ook artikel 5.6.11, §2, tweede lid VCRO dat stelt (eigen onderstreping):

“Als de gemeenteraad een woonreservegebied gedeeltelijk vrijgeeft, dan geeft zij de redenen aan waarom niet het volledige maar slechts het betrokken gedeelte van het woonreservegebied wordt vrijgegeven. Zij toont daarbij ook aan dat het een samenhangend en ruimtelijk afzonderbaar gedeelte betreft, waarvan de vrijgave geen hypotheek legt op de latere invulling of herbestemming van de overige delen van het woonreservegebied.”

Alle opsommingsonderdelen hebben dus een grondslag in de artikelen 5.6.11 en 5.6.12 VCRO.

De opsommingsonderdelen 1°, 3° en 4° behoeven hier allicht geen verdere toelichting.

Voor wat **punt 2°** betreft; de gewenste ontwikkeling moet op hoofdpijnen omschreven worden. Het moet niet gaan om een stedenbouwkundig ontwerp dat tot in de details is uitgewerkt, veeleer een voorstel van ontwikkeling op niveau masterplan. De belangrijke ingrediënten moeten echter wel aanwezig zijn. Men mag – zoals hierboven al vermeld – niet uit het oog verliezen dat het overleg leidt tot een standpunt over het al dan niet vrijgeven, en in het positieve geval tot een vrijgavebesluit waarin dezelfde elementen (typologie, dichtheid, groen, ...) zullen moeten vastgelegd zijn. Op dat overleg zijn ook een aantal adviesinstanties uitgenodigd. Het dossier moet voldoende gestoffeerd zijn om correcte inschatting van de opportuniteit van vrijgave te maken – onduidelijkheid leidt allicht tot een negatief advies of standpunt omdat kwalitatieve ontwikkeling en inpasning niet gegarandeerd zijn, ook al zou een vorm van ontwikkeling voor het betrokken woonreservegebied op zich ruimtelijk verantwoord zijn.

Het element “verkeersafwikkeling” kan dit illustreren. De omschrijving van de gewenste ontwikkeling gaat best in op een aantal aspecten die klassiek deel uitmaken van een zogenaamde mobiliteitstoets: wat zijn de geplande voorzieningen voor voetgangers, fietsers, wagens, openbaar vervoer; hoe is de site bereikbaar en ontsloten; wat is het verwachte aantal gebruikers voor de verschillende modi en hoe zijn die zaken op elkaar afgestemd. Dat zijn essentiële elementen om een inschatting van de verkeersafwikkeling en dus de inpasbaarheid in de omgeving te maken. Die maken logischerwijze deel uit van het dossier. Een MOBER daarentegen is niet aan de orde in de aanvraag voor een overleg.

Voor wat **punt 5°** betreft; hier moet de aanvrager de haalbaarheid van een effectieve en kwalitatieve realisatie van zijn voorstel duiden. De laatste zin van artikel 5.6.12, §2, eerste lid VCRO, zoals hierboven al geciteerd, luidt immers (eigen onderstreping): *“De aanvrager toont ook aan dat hij in staat is om een maatschappelijk gewenst en kwaliteitsvol ruimtegebruik als vermeld in artikel 1.1.4 tot stand te brengen in het woonreservegebied of in een samenhangend onderdeel ervan.”*

Er moet dus blijken dat er garanties zijn op evenwichtige uitvoering, met een tijdsperspectief. Zo kan het niet de bedoeling zijn dat bijv. de woningen worden gerealiseerd, maar dat de uitvoering van de voorgestelde ontwikkeling vervolgens stopt als groenvoorzieningen voor de nieuwe wijk moeten worden aangelegd. Het aanvraagdossier moet de gemeente bijv. ook toelaten om te oordelen of de gewenste ontwikkeling, die nodig is om behoeften in de gemeente op te vangen (niet alleen woonbehoefte, maar bijv. ook de nood aan andere functies), tijdig effectief zal worden gerealiseerd. In het verleden zijn zogenaamde principiële akkoorden (PRIAKs) afgeleverd die, bij gebreke ook aan vervaldatum op die PRIAKs, niet meer waren dan het verzilveren van de toekomstwaarde van de grond. Het akkoord werd afgeleverd, waarna de vooropgestelde ontwikkeling uitbleef. Dergelijk scenario kan niet de bedoeling zijn met vrijgavebesluiten.

Met het opsommingsonderdeel 5° wordt dus niet gevraagd om een uitgewerkt financieel plan aan het aanvraagdossier toe te voegen, maar wel een duiding van de beoogde instrumenten (zo zal groepswooningbouw meer garantie bieden op tijdige realisatie dan een klassieke verkaveling) en van de draagkracht van de aanvrager via bijv. eigen referenties of referenties van een ontwikkelaar die onder de arm wordt genomen. Eén en ander is natuurlijk afhankelijk van de schaal van de voorgestelde ontwikkeling.

Artikel 5

Er is met voorliggend besluit voor gekozen om niet te veel te formaliseren en dus niet te werken met een beslissing over de ontvankelijkheid en volledigheid van de aanvraag tot overleg over de vrijgave. Ontbreken één of meer onderdelen in een aanvraag, dan vraagt de gemeente om de informatie of documenten alsnog te bezorgen. De gemeente kan ook informatie opvragen die niet in de opsomming van artikel 4 staat, als die informatie noodzakelijk is om het overleg degelijk te kunnen voeren. Zie de toelichting bij artikel 4: het gaat om een formeel overleg waarbij de aanvrager, het gemeentebesturen en een aantal adviesinstanties samen zitten om het college vervolgens toe te laten te beslissen of zij de vrijgave effectief opstart of niet. Dat vereist dat alle nodige informatie voorligt.

Omwille van de bewijskracht gebeurt het opvragen van ontbrekende stukken of benodigde extra informatie met een beveiligde zending. Merk op dat de aanvulling zelf niet verplicht met een beveiligde zending gebeurt.

Hoofdstuk 3. Organisatie van een overleg over een gehele of gedeeltelijke vrijgave van een woonreservegebied

Artikel 6

Na de aanvraag tot overleg over de vrijgave van een (deel van een) woonreservegebied komen de procedurefasen waarin diverse overheidsinstanties worden betrokken. Vanaf dan wordt daarom gewerkt met de uitwisseling van stukken en adviezen via DSI (cf. supra: het uitwisselings- en

consultatieplatform “digitale stedenbouwkundige informatie” dat gebruikt wordt voor ruimtelijke uitvoeringsplannen).

Werken via DSI laat toe om gegevens op een vlotte wijze bij te houden (aantal aanvragen, positieve dan wel negatieve collegebeslissing, aantal woningen, hectares, ...). In DSI zal daarom gewerkt worden met een aantal invulvelden.

Is een dossier volledig, dan wordt het opgeladen in DSI en wordt een overlegdatum vastgelegd in samenspraak met de aanvrager.

Het opladen van het aanvraagdossier op DSI gebeurt volgens de technische documentatie die het Departement Omgeving online ter beschikking stelt, zie de bespreking van artikel 2 hierboven.

Vanuit DSI worden de instanties uitgenodigd waarvan artikel 5.6.12, §2, tweede lid VCRO vermeldt dat ze voor het overleg uitgenodigd moeten worden (“Het college van burgemeester en schepenen nodigt het departement en de instanties die zijn aangewezen krachtens artikel 7.4.4/1, §4, eerste lid, uit voor het overleg” – het gaat om de instanties die ook betrokken worden bij de procedure van artikel 7.4.4/1 VCRO tot opheffing of wijziging van inrichtingsvoorschriften van BPA's of RUPs).

De gemeentelijke ambtenaar die de aanvraag oplaadt, zal moeten aankruisen welke instanties om advies moeten worden gevraagd (het loket biedt de volledige lijst aan; niet alle instanties moeten voor elk dossier bevroegd worden; dat hangt bijv. af van de ligging van de gronden). Eens dit gebeurd is en het opladen daarmee voltooid is, verstuurt het platform automatische (mail)berichten naar de betrokken instanties.

De aanvrager zelf wordt door de gemeente uitgenodigd buiten DSI om; in de praktijk zal de overlegdatum met hem afgesproken zijn, cf. supra.

De termijn tussen het opladen van het aanvraagdossier op DSI en de vergadering zelf bedraagt minimum 30 dagen. Dat moet de adviesinstanties en het college toelaten om het overleg goed voor te bereiden.

De aanvrager en een vertegenwoordiging van het college zijn steeds fysiek op het overleg dat op de gemeente plaatsheeft, maar de genodigde externe instanties moeten kunnen kiezen tussen fysiek dan wel online aan te sluiten. De vergadering wordt dus desgevallend hybride gehouden. Deze regeling moet reële inbreng van de externe instanties verzekeren. Online kunnen deelnemen verlaagt in veel gevallen aanzienlijk de benodigde tijd om aan de vergadering deel te nemen, waardoor men zich minder snel zal verontschuldigen. Zo is er ook meer mogelijkheid om argumentaties uit te wisselen dan als men louter zou volstaan met een schriftelijke inbreng op voorhand.

Wie zich alsnog moet verontschuldigen voor de vergadering, kan via DSI tot de dag voor het overleg een gemotiveerd standpunt bezorgen, met een samenvatting die ter vergadering wordt voorgelezen.

De in DSI-opgeladen standpunten zullen als bijlage worden gevoegd bij het verslag (zie artikel 7).

Artikel 7

Het verslag van de vergadering bevat, aldus artikel 5.6.12, §2, derde lid VCRO, het standpunt van het college van burgemeester en schepenen over het al dan niet opstarten van een initiatief voor de vrijgave van het woonreservegebied. Het is dus erg belangrijk dat dit goed gemotiveerd is, rekening houdend ook met de besprekingen en argumentaties op het overleg en in eventuele schriftelijke standpunten.

Het verslag wordt aan de aanvrager bezorgd, maar ook aan alle instanties die voor het overleg moesten worden uitgenodigd, ongeacht of ze effectief aanwezig waren. Dat laatste is van belang

voor het vervolg van de procedure, aangezien alle betrokken instanties advies zullen kunnen geven als de gemeenteraad effectief een vrijgave opstart. De verspreiding van het verslag naar de adviesinstanties gebeurt opnieuw via DSI, aan de hand van de lijst met adviesinstanties die bij het opladen van de aanvraag werden aangekruist.

Hoofdstuk 4. Vaststelling en advisering van een gemeenteraadsbesluit tot een gehele of gedeeltelijke vrijgave van een woonreservegebied, en administratief toezicht

Artikel 8, 9 en 10

Het vragen en geven van adviezen over een voorlopig vastgesteld vrijgavebesluit van de gemeenteraad, maar ook de kennisgeving van definitieve besluiten met het oog op het specifiek administratief toezicht (schorsing en eventueel vernietiging), gebeurt via DSI.

Bij het opladen van een voorlopig vastgestelde vrijgave moet een onderscheid gemaakt worden tussen het eigenlijke gemeenteraadsbesluit, de voorwaarden en de eventuele lasten. Dat is nuttig voor o.m. accurate advisering, met een onderscheid tussen de beoordeling van de vrijgave op zich enerzijds, en de check van een state-of-the-art-ontwikkeling van een vrijgegeven gebied anderzijds. In de praktijk leidt dit allicht tot een duidelijke structuur van een gemeenteraadsbesluit tot vrijgave, waarbij het beschikkend gedeelte de beslissing tot vrijgave bevat, en de voorwaarden en eventuele lasten bijlages zijn waarnaar het beschikkend gedeelte verwijst. Dat is overigens ook erg nuttig voor de opvolging na definitieve beslissing, in het bijzonder de verplichte opname van voorwaarden en lasten in het plannenregister overeenkomstig artikel 5.1.1, §1, eerste lid VCRO.

Hoe het openbaar onderzoek naar de burger toe gebeurt, is decretaal reeds geregeld. Artikel 5.6.12, §3, derde lid VCRO verklaart de regels, vastgelegd voor de procedure van artikel 7.4.4/1 VCRO tot opheffing of wijziging van inrichtingsvoorschriften van BPA's of RUPs, naar analogie van toepassing. Let wel: volgens artikel 5.6.12, §3, tweede lid VCRO duurt het openbaar onderzoek over een vrijgavebesluit 60 dagen. Daarmee verschilt die duurtijd van het openbaar onderzoek over opheffing of wijziging van inrichtingsvoorschriften van BPA's of RUPs, dat overeenkomstig artikel 7.4.4/1, §3, eerste lid VCRO slechts 30 dagen duurt. De analogie tussen de vermelde openbare onderzoeken heeft dus betrekking op de berichten van aankondiging van het openbaar onderzoek e.d.

Artikel 9 bepaalt dat als er een volwaardig milieueffectenrapport zou zijn opgemaakt, dit rapport in ontwerpvorm aan hetzelfde openbaar onderzoek wordt onderworpen. Dat is een toepassing van artikel 4.2.11 van het DABM, dat deze integratie van openbare onderzoeken mogelijk maakt.

In DSI moeten ook de documenten die met de verplichting tot milieueffectrapportage te maken hebben, worden opgeladen. De zogenaamde screening en de goedkeuring ervan door de bevoegde administratie dus, dan wel het ontwerp effectenrapport en het goedgekeurde effectenrapport. Let wel: dit betekent niet dat de procedure om tot de goedkeuring van de screening of tot het rapport te komen ook via DSI verloopt. De decretale bepalingen voorzien immers niet in een geïntegreerde procedure. De behandeling van de screening of het rapport gebeurt dus conform de procedurele bepalingen van het DABM en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Artikel 11

Deze bepaling laat de mogelijkheid open om particuliere aanvragen tot overleg over een vrijgave in de toekomst alsnog via een online loket te laten verlopen, hetzij een nieuwe module bij het Omgevingsloket dat nu voor aanvragen tot omgevingsvergunningen wordt gebruikt, hetzij een toepassing op DSI.

Artikel 12

Dit artikel behoeft geen toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

Het besluit heeft geen andere impact dan deze die reeds vermeld werd in de nota gevoegd bij het op 30 juni 2023 principiële goedgekeurd besluit (VR 2023 3006 DOC.801).

4. ADVIES RAAD VAN STATE

De Raad van State bracht over het ontwerpbesluit een advies uit op 25 juli 2023 (advies nr. 73.988/1/V).

De Raad van State maakte een opmerking over de formulering van artikel 2 en artikel 11 van het ontwerpbesluit in verband met het opladen van documenten of berichten op het platform DSI als beveiligde zending [4].

- In gevolge de opmerking van de Raad wordt het zinsdeel “*als het digitale platform voorziet in een automatische notificatie aan de bestemming van het document of bericht*” geschrapt. De automatische notificatie is opgenomen in verschillende artikels van het ontwerpbesluit. Voor alle duidelijkheid wordt ook de automatische notificatie aan de gemeente opgenomen in geval van toepassing van artikel 11.

In haar advies [5] wees de Raad op mogelijke onduidelijkheid in artikel 3 van het ontwerpbesluit over de manier waarop aanvragen tot overleg over een vrijgave digitaal moeten ingediend worden bij de gemeente. Het indienen van een aanvraag zou mogelijks niet kunnen bewezen worden, en de datum van indiening zou onzeker kunnen zijn. De Raad van State suggereerde om op korte termijn te voorzien in een platform waar particulieren een aanvraag tot overleg over een vrijgave kunnen opladen.

- Deze opmerking geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit. Zie hiervoor de toelichting bij artikel 5. Ook in andere regelgeving wordt gesproken over “digitale indiening bij de gemeente”, zonder verdere bepalingen (bv. aanvragen tot planologisch attest). Hierbij is ook voldoende duidelijkheid over de datum van indiening. Het is aan te bevelen hier enige flexibiliteit in te bouwen teneinde gemeenten de mogelijkheid te geven te opteren voor een mail met ontvangstbevestiging, de afgifte tegen ontvangstbewijs van een drager met de digitale bestanden, of een beveiligde webpagina, waarbij het opladen van een aanvraag bevestigd wordt.

De Raad van State wees in haar advies [6] op een verschil in behandeling wat betreft de termijnen voor het opladen van standpunten in kader van het overleg over de vrijgave (artikel 6).

- In opvolging van deze opmerking wordt een beperkte aanpassing doorgevoerd in artikel 6, §3 en §4. Genodigden die niet kunnen deelnemen aan het overleg, kunnen hun standpunt opladen via DSI tot de dag vóór het overleg. Dit standpunt zal op het overleg worden voorgelezen en besproken. De andere deelnemers brengen op het overleg hun standpunt (mondeling) naar voor. Verder wordt – rekening houdende met opmerkingen en aanpassingen aan artikel 2 van het ontwerpbesluit, toegevoegd dat bij het opladen van een standpunt een automatische notificatie aan de gemeente vertrekt vanuit het loket.

5. VERDER TRAJECT

Het besluit wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaand besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels voor aanvragen, adviezen en beslissingen met betrekking tot de vrijgave van woonreservegebieden;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR